

TISKOVÁ ZPRÁVA

z předběžných výsledků SLDB 2011 za Královéhradecký kraj

Hradec Králové 25. ledna 2012

První předběžné výsledky sčítání potvrdily změny ve společnosti, které proběhly během posledních deseti let. Přestože se porodnost v kraji stále zvyšovala, přírůstek počtu obyvatel byl způsoben nárůstem počtu cizinců s dlouhodobým pobytem. Výsledky dokumentují trvalý vzestup úrovně vzdělanosti obyvatelstva. Srovnání se sčítáním v roce 2001 potvrzuje trend postupného stárnutí populace. Výrazně přibývá rozvedených mužů i žen. Mění se struktura vlastnictví bytů i způsob jejich vytápění.

Všechna data této tiskové zprávy se vztahují k 26. březnu 2011 a jsou zpracována podle místa trvalého bydliště sčítaných osob. Podrobné údaje v doprovodných tabulkách jsou zpřístupněny na www.scitani.cz.

Obyvatelé Královéhradeckého kraje

„V Královéhradeckém kraji žilo k datu sčítání 555 683 obyvatel, tj. o 5 tisíc více než před deseti lety. Zvýšení však nebylo způsobeno růstem počtu narozených dětí, ale přírůstkem cizinců, kteří získali povolení k dlouhodobému pobytu. Spolu s cizinci s trvalým pobytem jich na území kraje žilo 14 tisíc. Jejich zastoupení tedy není nijak výrazné, na populaci se podílejí pouze 2,5 %,“ řekl Miloš Polák, šéf statistického úřadu v Hradci Králové.

Nejpočetnější skupinou cizinců podle státního občanství jsou Ukrajinci (4 802, tj. 0,9 %), Slováci (2 434, tj. 0,4 %) a dále Poláci a Vietnamci (1 702, tj. 0,3 %, resp. 1 363 osob, tj. 0,2 %). Počet Ukrajinců se na území kraje za deset let čtyřnásobil, počet Vietnamců téměř ztrojnásobil. Nejvíce cizinců je v okrese Hradec Králové (více než třetina) z důvodu jejich koncentrace do krajského města, nejméně na Rychnovsku (necelá desetina).

Obyvatelstvo kraje stárne; potvrzuje to vývoj ve skladbě populace podle věkových skupin. Za deset let se počet dětí do 14 let snížil o téměř 9 tisíc, naopak počet lidí starších 65 let přibýlo více než 12 tisíc. Z toho vyplývá, že děti se na celkové populaci podílejí pouze 14,6 % (v roce 2001 to bylo 16,3 %) zatímco podíl osob ve věku nad 65 let už dosáhl téměř 17 % (v roce 2001 14,5 %).

„Porovnáme-li věkovou skladbu např. podle velikostních skupin obcí v kraji, pak výrazně nejstarší obyvatelstvo žije v krajském městě a dále v obcích s více než 2 000 obyvateli – tady podíl starších osob převyšuje podíl dětí v průměru o 2 procentní body, v krajském městě dokonce o 6,5 procentního bodu,“ řekl Polák z ČSÚ v Hradci Králové.

Odpověď na otázku o národnosti byla deklaratorní; občan se sám svobodně rozhodl, ke které národnosti se přihlásí, přitom svobodným rozhodnutím bylo i odmítnutí odpovědi. Zatímco před deseti lety na tuto otázku neodpovědělo 8 tisíc lidí, při sčítání 2011 využilo možnost neodpovědět již 145 tisíc osob. Z celkového počtu zhruba 411 tisíc uvedených odpovědí pak vyplynulo, že se k české národnosti přihlásilo téměř 96 % populace kraje, obdobně jako při minulém sčítání. Druhá nejčetnější národnost byla slovenská (5 664, tj. 1,4 %), dále ukrajinská (2 103, tj. 0,5 %), německá a polská (1 288, tj. 0,3 %, resp. 1 273, tj. 0,3 %).

Hodnocení obyvatelstva podle náboženské víry je opět do značné míry ovlivněno možností na otázku náboženského vyznání neodpovídat. Před deseti lety neodpovědělo 52 tisíc osob, v roce 2011 tuto možnost využila téměř polovina populace. Podle uvedených odpovědí jsou více než dvě třetiny obyvatel kraje nevěřící, tj. bez náboženské víry (absolutně 209 tisíc), pětina pak věří a hlásí se ke konkrétní církvi nebo náboženské společnosti (57 tisíc). V roce 2011 mohli lidé nově odpovědět na otázku, zda jsou věřící, ale přitom se nehlásí k žádné církvi ani

náboženské společnosti – pro tuto možnost se rozhodlo 34 tisíc osob, tj. více než desetina obyvatel, kteří na otázku náboženské víry odpověděli. Stejně jako před deseti lety má nejvíce příznivců, téměř dvě třetiny z věřících, Církev římskokatolická, Církev československá husitská (9 %), další nejčastější odpovědí byla katolická víra, katolík (7 %). I v Královéhradeckém kraji se někteří lidé (652) přihlásili k Rytířům Jedi z filmové ságy Hvězdných válek.

Dlouhodobě vzrůstající tendenci má vzdělanostní úroveň obyvatelstva ve věku 15 a více let. Počet lidí s vysokoškolským vzděláním se za deset let zvýšil na téměř 50 tisíc, tj. o necelou polovinu. Přibýlo také absolventů středních škol ukončených maturitou (o 17,5 tisíc na 150 tisíc), na druhou stranu ubývají lidé se středním vzděláním vč. vyučení bez maturity (o 16 tisíc na 167 tisíc) a výrazně také osoby se základním vzděláním (o téměř 21 tisíc na 83 tisíc).

Vzhledem k vysokému počtu rozvodů a nízkému počtu sňatků nepřekvapuje ve výsledcích sčítání obyvatelstva podle rodinného stavu ve srovnání s rokem 2001 výrazný nárůst rozvedených mužů (o 40 %) i žen (o 35 %). Z celkového počtu mužů bylo zhruba stejně svobodných a ženatých (podíl 43,8 %), rozvedených byla necelá desetina. Podíl svobodných žen je výrazně nižší než u mužů, pouze 34,3 %, zatímco podíl vdaných žen je obdobný jako u mužů (42,1 %). Počet ovdovělých žen je čtyřnásobně vyšší než počet ovdovělých mužů, což je důsledkem vyššího věku, kterého se ženy dožívají.

Ve sčítání byla také nově otázka na registrované partnerství osob stejného pohlaví, ke kterému se v Královéhradeckém kraji přihlásilo 61 lidí.

Domy, byty

Při sčítání bylo sečteno 137 tisíc domů určených k bydlení, z nich téměř 80 % trvale obydlených. Převládají rodinné domy, bytové domy tvoří zhruba desetinu domovního fondu. Trvale obydlených bytů pak bylo 206 tisíc, v poslední dekádě byl zaznamenán přírůstek necelé 1 %.

Ve sčítání 2011 se projeví významné změny. Jednou z nich je změna struktury vlastnictví bytového fondu. Převažovaly sice stejně jako před deseti lety byty ve vlastním domě, a to především v rodinných domech (44 %), druhou nejpočetnější skupinou však byly byty v osobním vlastnictví (zhruba čtvrtina). Zatímco počet bytů ve vlastním domě se zvýšil ve srovnání s minulým sčítáním pouze mírně, počet bytů v osobním vlastnictví vzrostl z důvodu privatizace 2,5krát (absolutně o 31 tisíc), a to na úkor bytů nájemních a družstevních.

Z předběžných výsledků dále vyplynuly rozdíly ve vytápění bytů. Převládajícím způsobem vytápění bylo stejně jako před deseti lety topení ústřední a etážové (s kotlem v domě). Výrazně, o pětinu, však ubylo bytů s kamny. Značně se také změnil druh energie používané k vytápění. Nejčastěji, z jedné třetiny, se používá k vytápění plyn, čtvrtina bytů má dálkové vytápění (z kotelny mimo dům). Proti minulému sčítání se téměř 2krát zvýšil počet bytů vytápěných dřevem, byty vytápěné plynem přibýly zhruba o desetinu a mírný nárůst byl zaznamenán u bytů s topením na elektřinu. Přestává se používat k vytápění uhlí – počet těchto domácností klesl o téměř 40 %.

Jedinou otázkou na vybavenost bytu byla otázka na osobní počítač – v kraji ho má k dispozici 123 219 bytových domácností (60 %), z nichž jich pouze 7,5 tisíce není připojeno na internet.

Pro dotazy a další informace využijte následujících kontaktů:

milos.polak@czso.cz
tana.brunnerova@scitani.cz
infoservishk@czso.cz